

SLOVENSKI NAROD.

Članki v tem listu, razven ponedeljke in dneve po praznikih, ter volja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah se dijake volja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Prvoizdaje, na katero naj se blagovelično pošiljati naročnine, reklamacije, ovrzila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Sedanja kranjska trgovinska zbornica.

(Glas narodnega obrtnika.)

Pomanjšanje davkov, odpravljanje obrtniških patentov, povzdigo trgovstva, varstvo obrtnije, — zlate gradove so obetali agitatorji nemškutarjev, ko so pred zadnjimi volitvami v kranjsko trgovinsko zbornico za ljudi, kakor sta Aleksander Dreo in Trpin pri ljudstvu za glasove koledovali. Kako svoje obljube izpolnjujejo? Jako čudno!

Niti ne brigajo se, niti mar jim nij sedaj trgovinska zbornica in korist trgovcev in obrtnikov. Kadar je seja, jih še blizu nij. Komaj pol leta so skupej, pa jim delo (ko bi ga tudi zmožni bili) tako mrzi, da ne morejo niti toliko izbranih zbornikov skupaj zbobnati, da bi legalno sejo imeli. „Laib. Ztg.“ od 7. t. m. prinaša uradni protokol zadnje seje. Tam se pravi, da je trgovinska zbornica 29. jul. zborovala in so se udeležili gg. Dreo, A. Ahtschin, Bilina, Fr. Debeuz, Hansel, Korn, Lukman, Mathian, Seeman, P. Toman in Treun. Štejte kakor hočete na prste, od zadaj in od spredaj: to jih je samo enajst, torej niti polovica vseh. Pravila trgovinske zbornice izrekoma zahtevajo, da je za legalno sejo treba polovice vseh udov. Torej so seje te skupščine tako „postavne“ kakor so bile volitve, kar smo bili pred porotniki dokazati pripravni.

Zakaj se dajo ti ljudje voliti, če nečejo nič delati? Zakaj naši protivniki za dobitve tacih mandatov vsa sredstva, upotrebljujejo? Kako se pravi tacim ljudem ki več obetajo nego dati mogó? In kaki so taki ljudje, ki niti videza tega ne storé kar so obljubili?

Naš narod pa naj vidi, katera stranka in katere barve ljudje ga hočejo goljufati ali mi domačini Slovenci, ali pa tisti —

(Dalje ne smemo dopisniku besede pustiti; imamo namreč nemško liberalno tiskovno svobodo, in za c. kr. policaje ne uredjemo radi lista. Uredn.)

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Zadra 17. avg. Minolo noč je Bosna vstala! Vstaši so se polastili treh trdnjav. Turki strahoma beže v gore.

Vstanek v Hercegovini.

Vesele vesti in velike! Poleg Hercegovine je tudi Bosna vstala. To nam ne le naš posebni dopisnik iz Zadra ravnokar telegrafira, nego tudi od čisto nasprotnega kraja, iz Koštajnice poroča „Obzor“ jednako. Sedaj so velike reči mogoče, bog daj srečo!

„Narodnemu Listu“ zadarskemu brzojavljajo 16. t. m.: Turki so bili pobiti nad Trebinjem. Mnogo vasi je zažganih. Denes (17.) bodo Turki provalili iz Trebinja.

Dva turška parobroda sta 15. t. m. priplavala do blizu Kleka in imata v sebi 800 turških vojakov (askerov). Ti si pa ne upajo na suho zemljo prej, predno jim posadka iz Stolca in Mostara naproti ne pride. 500 vstašev jih čaka v soteskah pri Drenovcu, 400 pa pri Krupi, 16. t. m. je še 600 Hercegovincev zaselo Klepovico, da čakajo te Turke.

Srbska „omladina“, kakor se iz Dubrovnika telegrafira, pozivlje svoje privržnike, da se pridružijo hercegovskemu vstanku. Dijake v tujemstvu kliče telegrafčno. Vsed tega dohajajo na bojišče mnogi Srbi, ki so bili na Francoskem in na vojniški akademiji in visocih šolah. Oni bodo organizirali topništvo in topove dobivali iz Černogore. Odpor Trebinja zadržuje izvedenje namenov. Vstašem manjka denarjev.

Iz Dubrovnika ima „Triester Ztg.“ sledeča dva telegrama 15. avgusta:

V mnogoštevilnih bojih v zadnjih dneh so baje uporniki zmagali. Denes so prišle iz Albanije vznemirjajoče vesti (namreč za Turke in Nemce vznemirjajoče t. j., dobre. Ur.)

Denes se je pripeljal turški parobrod z vojaki mimo. Po poslednjih poročilih od strani vstašev so uporniki z naskokom vzeli trdnjavo Goransko, ki leži nad Pivo.

Iz Dubrovnika se brzojavlja: Vstaši so vas Jasen, eno miljo od Trebinja požgali in tam mnogo Turkov pobili. Štirideset srbskih prostovoljcev je prišlo s parobrodom.

Belgradski „Istok“ je dobil telegram, da je 13. t. m. poknil upor tudi v Bosni in sicer okolo Višegrada (1500 prebivalcev), ki leži na desnem bregu reke Drine ne daleč od srbskih mej, južno-vzhodno od glavnega mesta Bosne, Sarajeva. Vstajniki oblegajo Višegrad.

Bulgarske novine v Bukureštu pozivljejo Bulgare, naj se pripravljene držé, da se vzdignejo z orožjem v roci precej, kadar Črna gora Hercegovincem na pomoč priskoči.

Listek.

Pankracij Schweinsborst.

(Moralčna pripoved.)

V tistem lepem kraju na dolnjej Kranjske, kjer misli sedanji litijski glavar pl. Vestenek po vladnem naročilu v državni zbor kandidirati, to se vé da še le tedaj, ko ga bode tekoči čas s pametjo, ki je k temu potrebna, oblagodaril, ali bolje rečeno, ko doživi starost tridesetih let, — v tistem srečnem kraju stoji mala vasica. Imena njenega ne bomo zapisavali, ker bi utegnili dotični vaščani misliti, da jih hoče kdo na boben spraviti, ter da v ta namen celo vas v „cajtenge“ devlje. Znamenito, in posebno za gori omejeno kandidaturo osobito karakteristično pak je to, da, akoravno je ona vas precej oddaljena mestu, kjer imajo slavnega polža priklenenega, bi se vendar lahko in po vsej pravici dejalo, da ga imajo tudi

v tej vasi tako dobro zavarovanega. Tudi ko bi se sloveča pravda o kozlovej senci primestila onemu kraju, bi se morda nihče ne čudil, ker istinito je to, da niso tamo samo zelniki in deteljjišča, kamor kozel rad zahaja, trdo zagrajeni, nego tudi druge reči so v tej vasi jako zabite.

Tu se je bil naselil pred mnogo leti nekov tuj mož; ali je bil storil to iz navedenih „zelniških“ ali iz sorodnih „zabitih“ razlogov, — tega ne moremo natanko razložiti, in ustno poročilo, na katero se naslanja naša pripoved, je v neke razumljive pomanjkljivosti zaznamovalo samo zadnje imenovane razloge. Razpravljati take psihološke faktorje, je težavno delo, in čestiti bralci (o bralkah govorimo pozneje), se bodo gotovo bolj zanimali, ako jim povemo, da se je mož pisal „Pankracij Schweinsborste.“ Bralke svoje pak zagotavljamo, da je bilo v možu isto tako malo poezije, kakor v njegovem imenu.

In imel je rudečkaste lase, pa rudečo brado.

V vas je prišel, da nihče nij vedel, kdaj in kako. Govoril je veliko in sladko, jako sladko. In ker so oni vaščani, kakor smo uže povedali, tistim mestjanom malo v rodu, ki imajo polža priklenenega, nijso dolgo ugibali, kaj je z novim prišlecem, ter so ga radovoljno sprejeli in dali mu izprazneno službo soseskinega hlapca. Pankracij Schweinsborst je bil jako osrečen in prevzet, ter opravljal novi posel s silno marljivostjo. Denes je sklical kmete cesto popravljat, jutri je oznanoval tlako; vih tega se je pa usilil za mežnarja, in tako postal precej imenitna oseba. Pa neka slaba lastnost, ki je menda tičala v rudečej bradi in ki se je počela od dné do dné bolj razvijati, podrla je vse simpatije sovaščanov do njega.

Pankracij Schweinsborst je jako rad zatoževal. Srobotnjakov Matijče, ki je v Ljubljani nekaj let v šolo hodil, ter poleg

Ruske „Peterburgskija Vedomosti“ razpravljajo misel, da Avstrija brez Rusije in Nemčije nasproti Hercegovini ne more ničesa storiti, ker je vezana s shodom treh cesarjev in z dogovori, ki so tam bili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. avgusta.

Iz notranje politike nij nič važnejšega povedati, nego to, da je trgovinski minister Ohlumetzky šel na odpust v Švajco. Ker avstrijska trgovina od tega ne bode trpela čisto nič, smemo mirno spati i zarad tacega odpusta.

Cesar je *dalmatinskim* vojaškim begunom podelil svoje pomiloščenje.

Vnane države.

Iz *Belgrada* se oficijalno brzojavlja, da so volitve v skupščino 16. dovršene bile in večidel konservativno (?) izpale.

Ko je bilo predstojeeče uže stavljeno, došel je telegram, ki poroča veselo novico, da so skupščinske volitve dobro izpale in je vsled tega konservativno ministerstvo 16. t. m. po polu dne svojo demisijo dalo ali odstopilo. Knez je demisijo sprejel. Sedaj je upanje, da se velike reči zgodé!

Srbi v Hercegovini krvavé, a Srbi v Srbiji, to se vé, samo oficijozni Srbi, pišejo v „Vidov dan“ ob prihodu Milanovem sledeči bizantinizem: „Radost u rodu Orenovića svagda je radost srbskoga naroda, u sreću narodne dinastije svagda se narod ogreva. Kako pak srbska srca za Te, uzvišeni Vladaoče, kneaju, to se ni kolikim spoljašnjim (vnajjimi) znacima ljubavi i poštovanja ne da izraziti. Primi, mnogoljubljeni Četvrti Kneže mnogoljubljene dinastije najtopleje pozdrave Tvojih vernih podanika“ itd. itd. Ali drugi srbski listi drugače sodijo. „Pančevac“ pravi, da Srbom zdaj nij treba Natalije, nego le batalije. „Zastava“ pravi, da pred prihodnjo srbsko skupščino stoji vprašanje svobode ali pak sramote srbske. Vse priganja na „rat“ ali vojno s Turki.

Iz *Carigrada* se poroča, da je Nedjib-paša dobil višje poveljništvo turške vojske v Hercegovini. „Courier Orient“ pravi, da je proti Hercegovcem poslanih 20.000 turških vojakov.

Bavarski princ Karel Teodor je 16. t. m. s konja padel v jezero Tegern in mrtev ostal. Rojen je bil 1839 in je brat naše cesarice.

Nemci so v Detmoldu odkrili 16. avg. spomenik Hermana ali Armina, ki je bil v Tevoburgskem gozdu Rimljane potolkel.

Na pruskem *Poznanjskem* so oblasti vse duhovnike, ki so bili zarad skrivnega papeževog delegata zaprti, izpustile, ker je ta delegat najden baje v osobi zaprtega korarja Kurovskega iz Poznanja.

Angleži se nasproti vstanku v Hercegovini prav germansko nesramno drže. „Times“ priznajo, da je Hergovecem neznosno hudo godi, ali pravijo: „naj potrpe; zarad njih se ne sme mir kaliti, nijso vredni.“

Dopisi.

Iz *Ljubljane* 16. avg. [Izv. dop.] (Čujte, kako pošten Nemec sodi o naših razmerah.) Dva tuja gospoda sta šla te dni na ljubljanski grad, da si okolico ogledata. Na potu srečata mladega Nemca, ki se je v istem namenu, da vidi krasoto naše okolice, k njima pridružil. V razgovoru povpraša Nemec, kateri jezik je v srednjih šolah naučni jezik. Ko sta mu omenjena dva gospoda povedala, da je nemški, zavzel se je mladi turist in odgovoril: „Ich wundere mich, dass man hier die National-sprache nicht zu schätzen weiss; wenn wir Deutsche unsere Sprache so geschätzt hätten, so hätten wir nie einen solchen Fortschritt in unserer Literatur gemacht. Leute, die der Nation die Bildung in ihrer nationalen Sprache hindern, sind wahrlich nicht werth, in einem so reizenden Lande zu leben.“ — Tudi se je Nemec čudil, da niso vse ljubljanske ulice z imeni zaznamovane, kar je vsacemu večjemu mestu vrlo potrebno. Rekel je, da se je smijal, ko je slišal, da nekateri gospodje hočejo po ulicah najprej nemški in potem stoprv slovenski napis imeti, in da to je morda uzrok, da ulice nemajo nobenih imen. „Wir Deutsche würden solchen Leuten bald den rechten Weg zeigen!“ —

Ne vemo, kdo je bil omenjeni gospod, mi priobčujemo to vest samo kot mali komentar, da je mej Nemci dosti poštenih ljudi, od katerih bi se naši ljubljanski nemškutarji mogli dovolj patrijotizma naučiti. (Nam se pa zdi, da so i mej Nemci taki poštenjaki žalibog prerediti. Uredn.)

Iz *Ljutomera* 13. avg. [Izv. dop.] Včeraj je volil naš narodni okrajni zastop 5 udov v okrajni šolski svet. Volil je dosedanje svetovalce, ki so vrli narodnjaki in dobri šolski prijatelji. Za 6 let — toliko časa velja ta volitev — smo torej zopet za-

gotovljeni, da nam vlada naših šol ne bode ponemčila, če se bodo glavarji in nadzorniki še tako napenjali. V istem zboru okrajnega zastopa sprejel se je predlog g. Božiča, da se pošlje deželnemu odboru prošnja, da se imenovanje učiteljev pusti okrajnim šolskim svetom.

Iz *Celja* 10. avg. [Izv. dop.] V preteklo soboto t. m. prižne iz št. Petra v Savinskej dolini en kmet bolnega konja k tukajšnjemu živinskemu zdravniku, gospodu Kolosku, kateri ga je preiskal in spoznal, da je smrkov (rotzig); in ker je ta bolezen neozdravljiva in kužna, mora se vsak njej podvrženi konj ubiti. Po svoji dolžnosti naznani torej g. Kolšek to reč tukajšnjemu uradu, kateri nemudoma Fr. Reidingerja, okrajnega živinskega zdravnika pokliče, naj bi konja preiskal. Zgoraj imenovane bolezni nij bilo težko izpoznati, in bil je konj kmalu k smrti obsojen. Pošljejo ga tedaj k konjederu in Reidinger, kot okrajni živinski zdravnik šel je zraven. Pa konjederca nij doma. Kaj je zdaj početi? No R. to v zadrego ne spravi; kar pobere kamen, vzame iz žepa orodje nožu podobno, nastavi ga konju na vrat, ter po njem udari. Petkrat ponovi enak, vedno močnejši udarec, ne da da bi konja do tal pobil. Da je trpinčena žival stokaje se vzdigovala na zadnje noge in ubežati poskušala, ga nij splašilo, marveč rekel je hladnokrvno: „Das Ross steht nicht auf rechtem Boden.“

Blizu stoječi „scriba doctus“ se zdaj konja usmili; priinese sekiro, in začne ga po glavi udrihati, da mu sprva ušesa odseka, in končno bučo čisto razbije. Vse to je blizu eno uro trajalo. Reidinger, ki konja ubiti ne zna, vendar neče biti brez slave, ampak vzame nož, ter lastnoročno razreže mrho. Dosti gnjusno in grdobno videti trdosrčnika ki se s palico kakšno živinče pretepava kar pa je deloma storil sam, deloma storiti privolil on, ki je postavljen za zdravnika revnej živini, je barbarsko, in dvomim če bi ga surovi nekdanji Hunci bili v tej stroki mogli prekositi.

Kolikrat si je Reidinger uže nezmožnost pokazal, bilo bi težko prešteti. Temveč se je čuditi, da ga je vlada končno še definitivno za okrajnega živinskega zdravnika postavila. Nemec je res, ali Nemec sem ali tja, na tem mestu on ne velja, zmožen nij.

druzega nekdaž znašel, da je ime Schweinsborst prav za prav nemško, in se s tem Pankraciju jako zameril, ta Matijče je pripovedoval ljudem, da se takim ljudem, ki tožijo, pravi v Ljubljani „špiceljni“, in vsi ljudje so bili kmalu jednih mislij, da je „Pankracij Schweinsborst“ takov „špicelj“, katerega se je treba ogniti, kakor pregovor pravi o pijancu, namreč se senenim vozom.

In zakaj bi neki ne smeli kaj tacega reči, vsaj je zlobni rudečobradec tičal vsak dan pri fajmoštru in pri županu. Onemu je povedal, da pri Žabkarju skrivaj meso jedó ob petkih, in da Krohčev Miha ne hodi v cerkev, temuž za cerkev v senco; drugemu pak je šepnil na uho, da Jaričeva Reza po noči okna ne zapira, in da stari Kopec, ki je soseskin most popravljaj, nij zaslužil toliko, kar je računal, končal ga je uže v dveh dneh, računal pak je tri. In tako je denes tega, jutri onega zatožil na skrivnem; v obraz, v oči pak je bil ljudem in kolegom

v vasi jako priljuden in sladak, ter nij nikomur nič žalega rekel.

Pa ljudje so kmalu pozvedeli ta hinavska in grda dejanja, in akoravno so imeli tako čudne sorodnike, kakor smo povedali, izpoznali so vendar takoj, da mora „špicelj“ kaznovan biti za svoje „špicljanje.“ O — Schweinsborsta so kmalu vsi dobro spoznavati jeli!

Marsikaj so pretuhtavali in premišljevali, kako bi ga odvadili onih grdih napak, — pa bali so se ga, ker sta fajmošter in župan veliko moč imela.

Stari Kopec in pa Žabkarjev Tinče sta najbolj črtila špicljavskega Schweinsborsta, zaklela sta se, da mora hinavec svoje plačilo sprejeti, in Tinče je imel uže v skednji pod streho dobro gorjačo v ta namen spravljeno.

Pa gorjače v prvo nij bilo treba.

Necega dné so možnarji pokali in zvo-

nilo je po vasi. Nov fajmošter so se pripeljali.

In necega družega dné so se zbirali vaški možje pri soseskinej hiši. In ko so se čez nekaj časa razhajali, so govorili o novem županu, ki so ga bili volili.

Teden pozneje pak je „Pankracij Schweinsborst“ nabasal svojo culico in odpotoval iz vasi.

Postavili so bili novega hlapca in možnarja, Pankracija pa odpustili.

Na koncu vasi je odpotujočega srečal Žabkarjev Tinče in mu priložil par gorkih preko ušes.

Pravijo, da so se „Schweinsborsti“ tudi drugod naseljevali, — pa konec njihovega delovanja je bil navadno jako podoben onemu, ki se je godil mej Pankracijem in Tinčetom na koncu vasi. Vsaj se na svetu delé tudi moralčne klofate onim, — ki jih zaslužijo.

Njegov prostor je pri njegovem tem dokazu, pri onih vendar se mora še nekaj let učiti, potem naj — eksperimentira. Besede: „Das Ross steht nicht auf dem rechten Platze“, katere je izustil na polji svoje nove slave, naj na sebe samega obrača, in zagotavljam mu, da se ne bo motil.

Iz Gradca 14. avg. [Izv. dop.] („Vera je v nevarnosti“.) Naši slavjanski in krščanski bratje Hercegovci so se naveličali prokletega turškega jarma in vlade mohamedanske, so prijeli za puško, in se bojujejo sedaj za križ in za svobodo, za pravice človečanstva in za krščanstvo; svojo krvjo namačejo tla, svojimi trupli napolnjevajo grobe, prek katerih se približavamo uže več v desetletij zaželenemu rešenju slovankega orijentalnega vprašanja, in posred so k uresničenju jugoslavjanske ideje. Naši bratje Hercegovci se tudi bojujejo, rekel sem, za Kristovo vero proti mohamedanizmu, žrtvujejo premoženje, zapuščajo otroke, starše, ženo, kolikor jih turški fatalizem pri življenju pusti, v največji nevolji in siromaštvu.

Po celem jugoslavjanskem svetu so se odbori ustanovili, in nabirajo se denarji, da bi se žalostno stanje Hercegovcev olajšalo, velike svote so uže šle javno in tiho preko meje, tudi slovenski narod nije zaostal. Vendar enega faktorja pogrešamo; stranke „vere v nevarnosti“, posebno slovenske gospode nekdanje „pravnarje“, od teh še nijsmo nič čuli, nič videli, in nihče ne. Kde ste sedaj, kateri se predlanskim po nepotrebnem tako kričali, da je „vera v nevarnosti“, pokažite zdaj djansko, da Vam je za reč, in ne samo za strankarske, stanovske in osobne interese. Pomagajte tistim, kateri se za sveto reč bojujejo, vi nemate otrok, ne žene, žrtvujte tedaj, vi lažje nego mi, katere ste obrekovali. Hercegovcem pa bode dosti pomagano. Tudi sem z začudenjem opazil, kako je to, da mej slovenskimi listi je jedini „Slov. Narod“ praktično kaj storil in odločno govoril. Kje so drugi listi? (Mi menimo, da bi bili tudi drugi slov. listi začeli, a počasni so, prepoved jih je prehitela, zato smo nekatere dopisnikove ostrine izbrisali ker nečemo, da bi iz tega zopet kak prepir nastal. Uredn.)

Iz Dunaja 13. avg. [Izv. dop.] „N. Fr. Pr.“ govori o povelji, katero je dobil Ramingov polk, da se preseli iz Požuna v Dalmacijo meje varovāt, ter o poveljih, katere imajo uže tudi drugi polki, da namreč imajo za pohod vedno pripravljeni biti; in pravi ta „N. Fr. Pr.“, da nema ničesa proti temu, da se meje zavarujejo in s tem neutralnost skuša ohraniti, nikakor pa ne bi ta slovanožrni list mogel odobravati, ako bi se preveč avstrijskih vojakov v Dalmacijo postavilo, kajti v tem slučaju bi to ne pomenilo družega, nego invazijo naše armade na Turško in oboroženo intervencijo. Poslednje bi urednikom „N. Fr. Pr.“ uže tudi všeč bilo, toda vpraša se, komu v podporo bi Avstrija intervencijo podvzela, ali Turkom, ali vstašem?

Da bi Avstrija šla Turčiji na pomoč, tega celo patroni „N. Fr. Pr.“ ne morejo verjeti, tem bolj se pa boje konsekvencij, katere bi potem iz jedinega družega mogočega slučaja nastati moge. „N. Fr. Pr.“ nikakor ne želi, da bi se Hercegovina, ali morebiti še celo Bosna privtelesila Avstriji

temveč to perhorescira kot pogubo za državo; kajti slovanski živelj bi po takovej aneksiji mnogo pridobil in v politiki prevlado dosegel. To je tedaj, kar bi naši ustavoverni Nemci „Presine“ vrste radi preprečili, in se za voljo tega na Andrassyja obračajo, ne kot ministravnanih zadev, ampak kot magjarskega patrijota, češ, za „Nemško Avstrijo“ (tako N. Fr. Presse konsekventno Cislajtanijo imenuje,) bi ta eventualiteta ne bila tako pogubonosnega pomena kot za magjarsko prevlado v Translajtani; kajti magjarski, po številu in sposobnostmi za drugimi narodnostmi Translajtani zaostali narod, vtopil bi se v slovanskem morji in zavzemal bi le še podredjeno mesto v politiki.

To se ve, da bi reagiralo tudi na nemško Avstrijo, in ta strah spravlja urednike „N. Fr. Pr.“ tako ob sapo, da na vso moč grofa Andrassyja pri njegovem patrijotizmu rote, naj ne zapusti tradicionalne magjarske politike, naj ne bo izdajica svojega naroda ter naj nikar svoje pomoči, svojega dovoljenja ne daje k podvzetjem, katera bi le Slovanom koristila.

To je glavni obseg onega članka. Ali višji merodajni krogi nijsu Prusijani enacega mnenja? — Sicer je res, da mi Slovani in posebno Jugoslovani dobomo s privtelesenjem Hercegovine in Bosne, ko bi se to kedaj zgodilo, močno fizično zaslombo; toda nam je zadosti, da se naši junaški bratje osvobode od turškega robstva, naj se uže združijo potem z nami pod enim žezlom ali pa si ustanove avtonomno vlado. Zatorej bi bila naša dolžnost, da vstaje in njihove rodovine podpiramo kolikor mogoče.

Vsi večji dunajski tako imenovani neodvisni listi bili so takoj od začetka vstaje na strani Turkov, kajti mislili so, da bo upor morebiti uže črez noč potlačen. Sedaj, ko so uspehi vstašev tako znameniti, začeli so se po malem obračati. Tako posebno „N. Fremdenblatt“, ki je vstašem popolnem prijazen postal, deloma tudi „Wien. Tagblatt“, drugi so ohranili še neko rezervo, iz katere pa lahko naenkrat kot največji odobratelji vstaje stopijo. — To je dunajska „poštena“ žurnalistika.

Prvotno dunajsko občinstvo, katero ima nekoliko pojma edino le o turškem tabaku in za katero je najiminitnejša naprava na Turškem sultanov harem, je se ve da popolnem turško; toda Dunajčan misli le na komando! Pojutranjem bo morebiti uže simpatiziralo z grozovitnimi Bokelji in vstaši, katerih največje veselje nek je, sovražnikom ušesa odrezavati. Dunajčan v to veruje, kajti tako so pripovedovali novinski judje. Sicer je Dunaj tako omehkužen, da si upam kot vojak vsake dunajske revolucije z dvema kompanijama ukrotiti.

Domače stvari.

— (Iz Gorice) dohajajo glasovi, ki kažejo, kakor da bi se obe narodni slovenski stranki, svobodomiselna in klerikalna, približavali in na čisto narodnej podlogi zedinili. To je prav želeli. Nam Slovanom dan denes nij treba pač nobenih notranjih bojev, narodnjaki in patrijotje vsi bodimo, drugo na stran pustimo, vero in nevero.

— (Cesarjev rojstveni dan), ki je denes, bode se na raznih krajih slovesno

praznoval z mašami, obedi itd. Tudi v Ljubljani.

— (Na ljubljanskem močvirji) se koplje pridno naprej in išče ostankov iz predzgodovinske dobe vodnih poslopij na koleh. Kljub temu, da je deželni odbor dal za prvo kopanje novce, torej je izkopano blago lastnina deželnega muzeja, vendar nekateri ljubljanski omikani obiskovalci lepe reči kar „brevi manu“ jemlje ali anektirajo za-se. Nekova gospa ima baje uže celo kišto izkopanih starin in pri mnogih smo sami videli take „spomine“. Škoda je, da se deželna lastnina, ki ima za muzeje lepo vrednost, tako razvlačuje.

— (Iz Ilirske Bistrice) se nam piše pritožba, da so občinske zadeve tam v velikem neredu. Dva župana imajo in nobenega, vse ulice so zanemarjene itd.

— (Požar.) Piše se nam: V Hudah blizu Trebnja na Dolenjskem je 14. avg. okolo 9. zvečer nastal požar in vpepelil več hiš, ter napravil veliko škodo.

— (Toča) je 7. avg. pobila v Beniškej gorici pri Leskovcu na Dolenjskem.

— (Kranjski regiment) Kuhn št. 17 je zbral se 16. t. m. v Postojni na Notranjskem.

— (Utopljenec.) Piše se nam: Denes 15. avgusta so našli po Dravi priplavljenega utopljenega moža, moral je biti okolo 60 let star, in je precej čvrste postave. Shranili so ga v mrtvašnico v Glinjah. Baje pride komisija iz Celovca, da ga bodo raztelesili. Natanko se nij dalo soditi po obleki, kdo je, ker po vodi se je zelo poškodoval, torej je misliti, da je priplaval precej daleč.

— (Menažerija.) V Ljubljano je za 20. t. m. napovedan velik zverinjak na ogled.

Listnica administracije: Gospod Lorenc Baloh, St. Joseph v Minesoti v Severnej Ameriki: Vaša naročnina na „Slov. Narod“ je plačana do 20. marca 1875 — torej od tega časa naprej dolžujete. — Naročnina iznaša za celo leto v Ameriko 27 gold. — Za nam poslana 2 dolarja smo dobili 3 gold. 60 kr.

V. v Mariboru 50 in 2 gld., J. R. 1 gld., G. O. 1 gld., kmetski fant 1 gld., J. na Notranjskem 1 gld., D—a v Trstu 5 gld., J. P. 5 gld., L. T—r v Ljubljani 10 gld., D—k v Ljubljani 1 gld., Ivan Kos v Peterburgu 10 gld., K. R. v grac. turni 20 gld., S. G. v Sežani 8 gld., M. R. v Mokronogu 2 gld., J. N. v Ljubljani 50 gld., J. V. v Loki 5 gld. Gospa K. 5 gld. Sprejeli in storili po vaši želji.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-

nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 3 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ljubljani bratje Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaz-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah (201)

17. avgusta

(Zviro telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcu	70	gid	80
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	25
1860 drž. posojilo	112	"	50
Akcije narodne banke	931	"	—
Kreditne akcije	2	6	60
London	111	"	45
Napol.	8	"	92
C. k. cekini	5	"	26
Srebro	101	"	20

V Celju se pri podpisnem

dijaki ali deklice

v stanovanje vzamejo.

(275—2)

Josip Böhm,

notarijski uradnik v Celju.

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojnji zobnega mesa, zobni kamen oluši, ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobeh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vseh škodljivih tvarin, usam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobem belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo beljino in nježnost. (354—23)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiču in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahrju, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Kranjskem.

Loterijske srečke.

V Trstu 14. avgusta: 84. 59. 57. 9. 27.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemienih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisaditih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izbrano sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričan, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštneemu povzetju. (132—82)

Komí.

Dober in izurjen **specerijski prodajalec** na drobno se v enej zelo čisti in trgovski hiši naše kranjske kronovine takoj v službo sprejme.

Zahteva se znanje nemškega in slovenskega jezika in dobra spričevala. Oglasi naj se p šljejo pod napisom S 1000 poste restante v Ljubljani. (276—2)

Dr. Fr. Lengila Brezova mast ali balzam.

Uže vegetabilni sok sam, ki kaplje iz breze, ako se drevo navrtja, je od pamtveka znan, da je najznamenitejšje lepoticno sredstvo; ako se pak ta sok po značevem predpisu pripravlja kemičnim pōtem v balzam, takrat se le dobi skoro čudotvorno moč. Se li namaže n. pr. zvečer obraz ali koža, **olupi se uže takoj drugo jutro koža, ki postane vsled tega bela in nježna.**

Ta balzam lika v obliči vse gube in kožave lise, ter mu podeli mladostno barvo. Koža postane bela, nježna in čvrsta; kmalu izginejo i pēge, žoltine, ogerce, nosna rudečina, zakažni črvi in vse druge nesnage kožne. Cena 1 lončka s priloženim navodom 1 gold. 50 kr., po pošti 10 kr. več. Da Dunaji pri g. Filipu Neustein-u, lekarji, na voglu: „Planken- und Spiegelgasse“; dalje ga prodaje še v Gradcu: H. Kielhauser, Sporgasse; v Zagrebu: S. Mittelbach, droguist. (241—6)

Naznanilo.

Jemljem si čast naznanjati, da sem vsa aktiva in pasiva od kupčije z **norimberskim in galanterijskim blagom, in kranjskih izdelkov**, ki uže od leta 1862 pod firmo

Petričič & Pirker

obstoji, prevzel, in da bodem to kupčijo od 6. julija na dalje na lastni račun pod kupčijsko-sodnijsko vknjiženo firmo

Vaso Petričič

nadaljeval.

Z neoslabljeno denarno močjo in oprt na dolgoletne skušnje bodem si prizadeval, dobro ime, ki ga je uživala dosedanja družbena kupčija, tudi na dalje ohraniti, in prosim, da blagovolite Vaše dosedanje zaupanje na dalje tudi meni ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

Vaso Petričič.

(273—3)

Strelovod.

Pogostne **strele** v poslednjem času v poslopja, ki so brez **strelovoda**, napotile so podpisane, da opozori posebno občinstvo na svoje poskušene **strelovode** najnoveje sestave in je priporočja. Stroški se naznanijo, in so izračunjeni prav po cen. Ignacij Tagleicht, skladišče strelovodov, na drobno in debelo. Od 12. avgusta 1. Heiligenkreuzerhof, Grashofgasse 3, Wien. (269—4)

Naročila iz provincij bodo hitro in redno izvršene.